

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διασφάλιση δημοσιονομικής ισορροπίας: Μεταρρύθμιση πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης – Τροποποίηση ν.4270/2014 για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών και λοιπές διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΜΕΡΗ Α' & Β'

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, ορίζεται ο σκοπός και το αντικείμενο των εν λόγω Μερών [ενσωματώνεται στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024, η οποία τροποποιεί την Οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, αποτυπώνονται τα μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού 2024/1263 της 29^{ης} Απριλίου 2024 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του Κανονισμού 1466/97 και επικαιροποιούνται διατάξεις του δημοσίου λογιστικού (ν.4270/2014)]. Ειδικότερα :

1. Ορίζεται ρητά ότι σκοπός του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (Ε.Δ.Σ.) είναι η παρακολούθηση των δημοσίων οικονομικών και τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι αρμοδιότητές του. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Η εκ των προτέρων αξιολόγηση του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού (Π.Δ.Π.) και του σχεδίου δημοσιονομικού προγράμματος.
- Η ανάλυση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων που επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη, σε σχέση με τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή.
- Η αξιολόγηση της συνέπειας, της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου.
- Η σύναψη συμβάσεων με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, στη χώρα και διεθνώς, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία

για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών, που εντάσσονται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του. **(άρθρα 1 - 4)**

2. Διευρύνεται το πεδίο των φορέων που διαχειρίζονται θέματα δημοσίων οικονομικών, με τους οποίους το Ε.Δ.Σ. δύναται να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας. **(άρθρο 5)**

3. Τροποποιούνται ρυθμίσεις αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ε.Δ.Σ. (προβλέπεται μεταξύ άλλων η δυνατότητα άπαξ ανανέωσης της θητείας των μελών του Δ.Σ.). **(άρθρο 6)**

4. Αποτυπώνονται ρητά οι αρμοδιότητες του Προέδρου καθώς και του Δ.Σ. του Ε.Δ.Σ.. **(άρθρα 7 & 8)**

5. Επανακαθορίζεται η οργανωτική δομή του Ε.Δ.Σ. και συγκεκριμένα:
- θα λειτουργούν εφεξής τέσσερις (4) οργανικές μονάδες επιπέδου τμήματος έναντι δύο (2) που λειτουργούν σήμερα και
- συστήνεται Γραφείο Προέδρου του Ε.Δ.Σ. (θα λειτουργεί ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης), για τις ανάγκες του οποίου συστήνονται έξι (6) θέσεις συνεργατών. **(άρθρα 9 & 10)**

6. Προβλέπεται η σύσταση στο Ε.Δ.Σ. είκοσι έξι (26) θέσεων προσωπικού [επί του παρόντος προβλέπονται είκοσι (20) θέσεις] και η δυνατότητα πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης από φοιτητές, με καταβολή αμοιβής για τρεις (3) εξ αυτών. **(άρθρο 11)**

7. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής Προϊσταμένων καθώς και με τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου του προσωπικού του Ε.Δ.Σ.. **(άρθρα 12 - 15)**

8. Εισάγονται εξουσιοδοτικές (παρέχεται η δυνατότητα σύστασης Γραφείων εντός των Τμημάτων) και μεταβατικές [καταργείται η κατηγορία Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.), μετά την αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της] διατάξεις, για τη λειτουργία του Ε.Δ.Σ., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 16 & 17)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του ν.4270/2014 που αφορούν στη λειτουργία θεσμικών οργάνων και στις αρμοδιότητές τους αναφορικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- επικαιροποιείται το υφιστάμενο πλαίσιο ορισμών και εισάγονται νέοι,
- προστίθεται η ΕΛ.ΣΤΑΤ. στους φορείς με αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών,
- αναμορφώνονται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, λόγω της θέσπισης του Μ.Δ.Σ. και του Π.Δ.Π., οι ειδικότερες αρμοδιότητες επιμέρους οργάνων και φορέων της Γενικής Κυβέρνησης,

- προσδιορίζονται ρητά οι αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.) με αναφορά στις αρμοδιότητες που ορίζει για τον φορέα ο ν. 4941/2022. **(άρθρο 18 - 32)**

ΜΕΡΟΣ Δ'

1. Επαναδιατυπώνονται οι γενικές αρχές του δημοσιονομικού σχεδιασμού σε ετήσιο και πολυετή ορίζοντα. Ειδικότερα μεταξύ άλλων, εισάγονται οι αρχές:
 - της διατήρησης του ρυθμού αύξησης των καθαρών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και τη διατήρηση μεσοπρόθεσμα του δημοσιονομικού ελλείμματος στα οριζόμενα επίπεδα,
 - της πλεονασματικής δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 33)**

2.α. Αποτυπώνεται ο κανόνας των καθαρών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης και η ποσοστιαία μεταβολή τους, βάσει των ενωσιακών συστάσεων.

β. Προβλέπονται οι επιτρεπόμενες ρήτρες διαφυγής (απόκλισης από τον ανωτέρω κανόνα) και αποσαφηνίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ενεργοποίησής τους. **(άρθρα 34 & 35)**

3. Επικαιροποιείται το πλαίσιο εφαρμογής του διορθωτικού μηχανισμού, σε περιπτώσεις απόκλισης από τους τιθέμενους δημοσιονομικούς στόχους. **(άρθρα 36 - 39)**

4.α. Καταρτίζεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Μεσοπρόσθετο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο (Μ.Δ.Σ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Θεσπίζεται ο κανόνας της δεσμευτικότητας του στόχου για τον ρυθμό αύξησης των καθαρών δαπανών του Μ.Δ.Σ., τόσο για τον Πολυετή Δημοσιονομικό Προγραμματισμό όσο και για τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό. **(άρθρο 40)**

5.α. Αντικαθίσταται το Μεσοπρόθετο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) από τον Πολυετή Δημοσιονομικό Προγραμματισμό (Π.Δ.Π.).

β. Προβλέπεται η αρμοδιότητα του Ε.Δ.Σ., για την εκ των υστέρων αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων.

γ. Εναρμονίζεται ο Π.Δ.Π. με τους δημοσιονομικούς στόχους του Μ.Δ.Σ..

δ. Καθορίζονται:

- το ελάχιστο περιεχόμενο των συνοδευτικών κειμένων του Π.Δ.Π. βάσει των ενωσιακών απαιτήσεων,
- οι διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης και επικαιροποίησης του Π.Δ.Π. και των συνοδευτικών του κειμένων.

ε. Αποτυπώνονται οι δεσμευτικές επιπτώσεις του Π.Δ.Π. κατά την κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

στ. Ρυθμίζονται μεταξύ άλλων οι περιπτώσεις αποκλίσεων από τους δημοσιονομικούς στόχους (μη επίτευξη των στόχων ή υπέρβαση των ανώτατων ορίων που έχουν καθοριστεί από τον εκάστοτε Π.Δ.Π. κλπ.). **(άρθρα 41 - 47)**

ΜΕΡΟΣ Ε΄

1.α. Επανακαθορίζεται το περιεχόμενο της εισηγητικής έκθεσης του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και η διαδικασία κατάρτισης (κυρίως ως προς τις προθεσμίες) και ψήφισης αυτού.

β. Επανακαθορίζεται, επίσης, η διαδικασία έγκρισης των αναλυτικών προϋπολογισμών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (πλην ο.τ.α.), καθώς και των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) που δεν ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση ως ειδικοί φορείς αλλά είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρα 48 - 55)**

2.α. Τροποποιείται το άρθρο 67 του ν.4270/2014, περί πολυετών υποχρεώσεων. Κατά βάση αναπροσαρμόζεται το όριο πέραν του οποίου απαιτείται απόφαση έγκρισης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την έκδοση απόφασης πολυετούς υποχρέωσης στα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ για την Κεντρική Διοίκηση (από 1.000.000) και στις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (από 100.000).

Οι αναλήψεις των πολυετών υποχρεώσεων παρακολουθούνται για όλα τα έτη του Π.Δ.Π. , κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Προστίθενται:

- στους φορείς που συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατά το άρθρο 70 του ν. 4270/2014 και η Προεδρία της Κυβέρνησης,

- διάταξη, σύμφωνα με την οποία, η ΕΛ.ΣΤΑΤ. μεριμνά για την έγκαιρη και τακτική δημοσίευση τριμηνιαίων δεδομένων για το χρέος και για το έλλειμμα διακριτά ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 549/2013,

γ. Τροποποιείται/συμπληρώνεται το άρθρο 172 του ν. 4270/2014, σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης. Ειδικότερα ορίζεται ότι:

- εάν από τα μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης των προϋπολογισμών τους, διαπιστώνεται υποεκτέλεση άνω του 10% από τους τριμηνιαίους στόχους δαπανών, δεν εξετάζονται από την αναφερόμενη Υπηρεσία αιτήματα περί ενίσχυσης των πιστώσεων από το ειδικό αποθεματικό των παρ. 7 και 8 του άρθρου 59 (περί αποθεματικού του κρατικού προϋπολογισμού) μέχρι του ποσού της ως άνω υποεκτέλεσης.

- εάν δεν υποβληθούν έγκαιρα προβλέψεις για τον Π.Δ.Π. ή σχέδια συνοπτικών ετήσιων προϋπολογισμών κατά τις παρ. 8 και 9 του άρθρου 54 ή οι οριζόμενες εκθέσεις μπορεί να περικόπτεται ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από το ανώτατο ποσό του Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων (Κ.Ε.Δ.Σ.) που δικαιούται η οικονομική υπηρεσία του εποπτεύοντος Υπουργείου για το ίδιο έτος. **(άρθρα 56 - 62)**

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

1.α. Συστήνεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, στο Αυτοτελές Τμήμα Επιχειρησιακής Ανάλυσης και Υποστήριξης της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ηλεκτρονικό μητρώο με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Παροχών και Ενισχύσεων» και καθορίζεται ο σκοπός του.

β. Προσδιορίζονται τα στοιχεία και οι πληροφορίες που τηρούνται στο ανωτέρω Μητρώο και καθορίζονται τα φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαιώματα πρόσβασης σε αυτό.

γ. Ορίζονται οι υπεύθυνοι επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (Γ.Κ.Π.Δ.).

(άρθρο 63 - 66)

2.α. Προβλέπεται η πιλοτική λειτουργία του «Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων» και αναφέρονται οι φορείς καθώς και οι παροχές και ενισχύσεις που συμμετέχουν/εντάσσονται σε αυτό.

β. Η δαπάνη χρηματοδότησης του πιλοτικού προγράμματος θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

(άρθρο 67)

3. Συμπεριλαμβάνεται στις αρμοδιότητες του ανωτέρω Αυτοτελούς Τμήματος, και η τήρηση του «Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων» και τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις υλοποίησης της εν λόγω δράσης (προβλέπεται μεταξύ άλλων η επιβολή κυρώσεων για τη μη εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων).

(άρθρο 68 & 69)

ΜΕΡΟΣ Ζ'

Προβλέπεται, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, η υλοποίηση μέτρων ενίσχυσης κοινωνικών ομάδων ως ακολούθως:

1.α. Θεσπίζεται επιδότηση (οικονομική ενίσχυση) με τη μορφή επιστροφής ποσού ενοικίου, η οποία τίθεται σε ισχύ από το τρέχον οικονομικό έτος.

β. Προσδιορίζονται οι δικαιούχοι και τα ειδικότερα κριτήρια για την εφαρμογή του μέτρου.

γ. Ορίζεται το ανώτατο όριο κατά περίπτωση της θεσπιζόμενης ενίσχυσης, η οποία υπάγεται σε ειδικό φορολογικό και ασφαλιστικό καθεστώς (αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κ.λ.π.).

δ. Προβλέπεται σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβούς δήλωσης στοιχείων ο έντοκος καταλογισμός του ποσού της ενίσχυσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρο 70)

2. Παρατείνεται η ισχύς του μέτρου της έκπτωσης φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων του άρθρου 39B του

Κ.Φ.Ε., οι οποίες πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη με την οριζόμενη χρονική διάρκεια. **(άρθρο 71)**

3.α. Θεσπίζεται οικονομική ενίσχυση, ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με μόνιμο χαρακτήρα από το έτος 2025 και εφεξής.

β. Προσδιορίζονται οι δικαιούχοι της χορηγούμενης ενίσχυσης, οι ειδικότεροι όροι χορήγησής της καθώς και η πηγή κάλυψής της κατά περίπτωση.

γ. Η χορηγούμενη ενίσχυση καταβάλλεται μέχρι την 30η Νοεμβρίου κάθε έτους και υπάγεται σε ειδικό φορολογικό και ασφαλιστικό καθεστώς (αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του ε-Ε.Φ.Κ.Α. κ.λ.π.). **(άρθρο 72)**

ΜΕΡΟΣ Η'

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 3492/2006 σχετικά με την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημοσιονομικών ελέγχων και συγκεκριμένα:

- επαναδιατυπώνεται ο ορισμός της δημοσιονομικής διόρθωσης,
- αποσαφηνίζεται το καθεστώς καταβολής αποζημίωσης (παρ. 1 άρθρου 21 του ν. 4354/2015), για τους ιδιώτες μέλη της Επιτροπής Συντονισμού και Ελέγχου (Ε.Σ.ΕΛ.)
- επανακαθορίζονται τα είδη των ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.)
- καταργείται η ειδική υπηρεσιακή ταυτότητα για την έναρξη διενέργειας δημοσιονομικού ελέγχου,
- προβλέπεται εφεξής ότι, τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού (σήμερα περικόπτονται από τις πιστώσεις του συνολικού προϋπολογισμού του φορέα και δεν μπορούν να διατεθούν για δραστηριότητες άλλων υπηρεσιών του ίδιου φορέα), κ.λπ..

(άρθρα 73 – 80)

2.α. Καθορίζεται η διαδικασία παράτασης των αποσπάσεων του προσωπικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής.

β. Επικαιροποιείται η διαδικασία αποσπάσεων προσωπικού στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα απόσπασης, μετάταξης ή μεταφοράς υπαλλήλων και από φορείς του δημοσίου τομέα εκτός Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρα 81 & 82)**

3. Παρέχεται η δυνατότητα καταβολής του Κ.Ε.Δ.Σ. του άρθρου 25 του ν. 4940/2022 και σε υπαλλήλους του Ε.Δ.Σ.. **(άρθρο 83)**

4.α. Αναγνωρίζεται στους μετακινούμενους εντός και εκτός Επικράτειας υπαλλήλους με αναπηρία, το δικαίωμα συνοδείας από συνοδό ή/και από σκύλο βοηθείας.

β. Θεσπίζεται η καταβολή:

- στην περίπτωση μετακίνησης με συνοδό, εξόδων διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης στον συνοδό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,
- στην περίπτωση μετακίνησης με συνοδεία σκύλου βοηθείας, προσαυξημένων εξόδων διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης, κατά το αναφερόμενο ποσοστό.

(άρθρο 84)

5. Τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 5 και 10 της υποπαρ. Δ9 παρ. Δ του άρθρου 2 ν. 4336/2015 περί ειδικών περιπτώσεων μετακινήσεων υπαλλήλων (συνοδοί προσώπων με βαριά αναπηρία).

(άρθρο 85)

6. Αυξάνονται οι πιστώσεις στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) έτους 2025 του Ειδικού Φορέα 1024-213-0000000 «Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Δ.Ε. και Ε.Π.Α.)», κατά πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) ευρώ στο εθνικό σκέλος για την εφαρμογή δράσεων προγραμμάτων του εν λόγω ειδικού φορέα.

(άρθρο 86)

7.α. Ορίζονται, ως αρμόδια Υπουργεία για το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών «Μίτος», το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και το Υπουργείο Εσωτερικών.

β. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση με κανονιστική διοικητική πράξη των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 και της δυνατότητας μερικής απόδοσης των κινήτρων του ν. 5149/2024.

(άρθρο 87)

8. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 4549/2018 σχετικά με τον μηχανισμό αυτόματης επιστροφής (clawback), για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη και τη δαπάνη υπηρεσιών υγείας. Συγκεκριμένα:

α. Παρατείνεται έως το έτος 2030 η εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής της φαρμακευτικής δαπάνης και της δαπάνης υπηρεσιών υγείας (clawback) (το εν λόγω καθεστώς εφαρμόζεται για την περίοδο των ετών 2019-2025).

β. Προβλέπεται ρητά ότι και για τη νέα χρονική περίοδο (έτη 2026-2030) τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών για τη φαρμακευτική δαπάνη και τη δαπάνη υπηρεσιών υγείας αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Ειδικά για καθένα από τα έτη 2026-2030, ορίζεται ότι το όριο επιτρεπόμενων δαπανών που προκύπτει, προσαυξάνεται κατά το ποσό των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ.

γ. Για καθένα από τα ανωτέρω έτη (δηλ. έως και το έτος 2030), καθορίζεται δεσμευτικό όριο μείωσης του ποσού που εισπράττεται στο πλαίσιο του μηχανισμού clawback, σε σχέση με το συνολικό ύψος του clawback του έτους αναφοράς (δηλ. το έτος 2020). Συγκεκριμένα, εφόσον το συνολικό ύψος της αυτόματης επιστροφής (clawback) εκάστου έτους είναι:

- μεγαλύτερο του ύψους του clawback του έτους αναφοράς, τότε το ανώτατο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης προσαυξάνεται κατ' έτος κατά τετρακόσια εκατομμύρια (400.000.000) ευρώ και η επιπρόσθετη δαπάνη καλύπτεται, σύμφωνα με την αρμόδια Γ.Δ.Ο.Υ. από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- μικρότερο του ύψους του clawback του έτους αναφοράς, τότε το ανώτατο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης αυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς που προκύπτει ανάμεσα στον στόχο μείωσης [τετρακόσια εκατομμύρια (400.000.000) ευρώ για το 2025] και την πραγματική μείωση του clawback εκάστου έτους (έως το έτος 2030). Η επιπρόσθετη δαπάνη που προκαλείται καλύπτεται επίσης, σύμφωνα με την αρμόδια Γ.Δ.Ο.Υ., από τον κρατικό προϋπολογισμό.

(άρθρο 88)

ΜΕΡΟΣ Θ'

1. Διευρύνονται οι κατηγορίες δικαιούχων της διαγραφής οφειλών από δάνεια χορηγηθέντα από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε σοβαρά πληγέντες στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.
(άρθρα 89 & 90)
2. Επανακαθορίζονται:
 - οι προϋποθέσεις απαλλαγής αγροτών από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων του άρθρου 13 του ν. 634/1977,
 - η διαδικασία του άρθρου 21 του ν. 2961/2001 για την υποβολή αίτησης από τον υπόχρεο κληρονόμο για έκπτωση των χρεών του κληρονομούμενου από την αξία της κληρονομιαίας περιουσίας,
 - οι όροι του κριτηρίου της κάλυψης των στεγαστικών αναγκών για την εφαρμογή των άρθρων 1 του ν. 1078/1980 περί απαλλαγής εκ του φόρου μεταβίβασης της πρώτης κατοικίας και 26 του ν. 2961/2001 περί απαλλαγής από τον φόρο κληρονομιάς, πρώτης κατοικίας που αποκτάται αιτία θανάτου,
 - το δικαίωμα προσφυγής των κληρονόμων κατά της πράξης προσδιορισμού φόρου σε σχολάζουσα κληρονομία, στην περίπτωση νέας εκκαθάρισης φόρου του άρθρου 101 του νόμου 2961/2001.**(άρθρα 91 & 92)**
3. Εισάγονται μεταβατικές ρυθμίσεις σε συνέχεια της αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας βάσει του ν.5187/2025, που αφορούν:
 - στη διοικητική ταξινόμηση των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας,
 - στους διατάκτες του προϋπολογισμού των καταργηθεισών Διευθύνσεων και Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και αρμόδιους για το σύνολο των δαπανών και των συμβάσεων αυτών.**(άρθρο 93)**
4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παροχή συνδρομής στην Κυπριακή Δημοκρατία για την αντιμετώπιση των αναγκών κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2026 και συγκεκριμένα:

α. Επιτρέπεται, με την κατά περίπτωση κανονιστική πράξη, κατόπιν αιτήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, έως την οριζόμενη ημερομηνία και αδαπάνως για το Ελληνικό Δημόσιο:

- η απόσπαση σε Αρχές της στην Κύπρο, καθώς και σε διπλωματικές της Αρχές σε τρίτες χώρες, Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων από τις μνημονευόμενες Δημόσιες Υπηρεσίες. Στους ανωτέρω υπαλλήλους, πέραν των τακτικών αποδοχών από το Ελληνικό Δημόσιο, καταβάλλεται από το Κυπριακό Δημόσιο αποζημίωση για την κάλυψη των αυξημένων εξόδων διαβίωσης, σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις ανάλογα με τους μήνες απόσπασης,

- η διάθεση, Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων συγκεκριμένων Υπουργείων, στην Κυπριακή Πρεσβεία στην Αθήνα. Στους ανωτέρω υπαλλήλους καταβάλλεται, επίσης, πέραν των τακτικών αποδοχών από το Ελληνικό Δημόσιο, μηνιαία αποζημίωση από το Κυπριακό Δημόσιο,

- η πραγματοποίηση από Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους υπηρεσιακών μετακινήσεων για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κόστος των οποίων καλύπτεται από το Κυπριακό Δημόσιο.

β. Ο χρόνος της απόσπασης ή διάθεσης λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής και συντάξιμης υπηρεσίας.

γ. Οι προαναφερόμενες αποζημιώσεις εξαιρούνται από τον υπολογισμό του εισοδήματος για την καταβολή φόρου εισοδήματος, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για το χορηγούμενο επίδομα αλλοδαπής σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών [άρθρο 14 παρ.1 περ.γ), του ν.4172/2013].

δ. Προβλέπεται η κάλυψη από τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Δημοσίου, πέραν όσων προβλέπεται στους μνημονευόμενους Κανονισμούς (ΕΚ), κατά περίπτωση, τυχόν πρόσθετων δαπανών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νοσηλεία, των αποσπασμένων υπαλλήλων σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που υπηρετούν στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και των υπαλλήλων που μετακινούνται υπηρεσιακά προς τρίτες χώρες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης). **(άρθρο 94)**

5. Παρατείνεται εκ νέου, με τροποποίηση των οικείων διατάξεων του ν.4446/2016, το χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου:

- επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, η χορήγηση στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.) αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, για τη διευκόλυνση της λειτουργίας και της δραστηριότητάς της κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,

- δεν επιτρέπεται ο αυτεπάγγελτος συμψηφισμός των πάσης φύσεως επιχορηγήσεων και καταβολών προς την Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. με οφειλές της Εταιρείας προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ο.τ.α. α' και β' βαθμού),

- αναστέλλονται τα μέτρα διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και της ακίνητης περιουσίας της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.. **(άρθρο 95)**

6. Επικαιροποιείται η νομοθετική εξουσιοδότηση (άρθρο 34 του ν.3699/2008) σχετικά με:

- την ίδρυση, την κατάργηση και τη συγχώνευση των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.), την προαγωγή και τον υποβιβασμό νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης,
- την ίδρυση και την κατάργηση τμήματος ένταξης και τμήματος πρώιμης παρέμβασης,
- την προσθήκη και την κατάργηση τομέων ή τμημάτων ειδικοτήτων σε Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ.), την εξειδίκευση και την κατάργηση εργαστηρίων σε Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.),
- την αύξηση ή μείωση των οργανικών θέσεων, καθώς και τη σύσταση και τον αριθμό των θέσεων του προσωπικού των Σ.Μ.Ε.Α.Ε., των τμημάτων ένταξης και των τμημάτων πρώιμης παρέμβασης. **(άρθρο 96)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη ποσού **500 εκατ. ευρώ**, από την αύξηση των πιστώσεων του εθνικού σκέλους του Π.Δ.Ε. έτους 2025. **(άρθρο 86)**

2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας και πιλοτικής λειτουργίας του «Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων». **(άρθρα 63 & 67)**

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τη δυνατότητα:

α. κάλυψης θέσεων στον Ο.Δ.ΔΗ.Χ. από υπαλλήλους που υπηρετούν σε φορείς του δημοσίου τομέα εκτός Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 82)**

β. καταβολής:

- εξόδων διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης στους συνοδούς μετακινούμενων υπαλλήλων με αναπηρία, **(άρθρο 84, παρ. 2)**

- προσαυξημένων εξόδων διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης στην περίπτωση μετακίνησης υπαλλήλων με αναπηρία με τη συνοδεία σκύλου βοήθειας. **(άρθρο 84, παρ. 3)**

Η εν λόγω δαπάνη, εκ των ανωτέρω αιτιών, δεν δύναται να προσδιορισθεί, καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός μετακινούμενων υπαλλήλων κ.λπ.)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση αύξησης των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης για τα έτη 2026-2030, είτε κατά το ποσό που προσδιορίζεται για κάθε έτος [τετρακόσια εκατομμύρια (400.000.000) ευρώ] είτε για το ποσό που υπολείπεται του στόχου μείωσης για κάθε έτος, όσον αφορά το συνολικό ποσό επιστροφής clawback. **(άρθρο 88)**

5. Ετήσια απώλεια εσόδων λόγω της διεύρυνσης των δικαιούχων απαλλαγής πρώτης κατοικίας από τον φόρο κληρονομιάς στην περίπτωση απόκτησης αιτία θανάτου. **(άρθρο 92, παρ. 5)**

6. Απώλεια εσόδων:

- από την παράταση εφαρμογής της μείωσης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων από δαπάνες που αφορούν τη λήψη υπηρεσιών για την αναβάθμιση κτιρίων. **(άρθρο 71)**

- λόγω της απαλλαγής από φορολογικές επιβαρύνσεις, της καταβαλλόμενης από το Κυπριακό Δημόσιο αποζημίωσης στους δημόσιους υπαλλήλους που αποσπώνται ή διατίθενται για τις ανάγκες της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρώτο εξάμηνο του 2026. **(άρθρο 94)**

7. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης:

- από τη δυνατότητα περικοπής του Κ.Ε.Δ.Σ., για την οικονομική υπηρεσία του εποπτεύοντος Υπουργείου που δεν τηρεί τις οριζόμενες διατάξεις του ν.4270/2014. **(άρθρο 62 παρ. 3)**

- σε περίπτωση ενεργοποίησης της μερικής χορήγησης των κινήτρων του ν.5149/2024, εξαιτίας της μη συμμόρφωσης με τις αναφερόμενες διατάξεις.

(άρθρο 87)

8. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων σε περίπτωση επιβολής προστίμου, ως κύρωση, στους παραβάτες ρυθμίσεων σχετικά με τη λειτουργία του «Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων». **(άρθρο 69)**

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (e-ΕΦΚΑ, Ο.Π.Ε.Κ.Α. κ.λπ.) κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη από τη θέσπιση:

- επιδότησης με τη μορφή επιστροφής ποσού ενοικίου, ύψους **230 εκ. ευρώ** περίπου κατ' έτος. Η συνολική εκτίμηση δύναται να διαφοροποιηθεί τα επόμενα έτη, καθότι βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά (φορολογικές δηλώσεις, πλήθος δικαιούχων κ.λπ.).

- οικονομικής ενίσχυσης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο το ποσό της δαπάνης εκ της ανωτέρω αιτίας εκτιμάται σε **360 εκ. ευρώ** περίπου ετησίως. **(άρθρα 70 & 72)**

2. Απώλεια / χρονική υστέρηση είσπραξης εσόδων, από την παράταση εκ νέου κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα του ειδικού καθεστώτος που παρέχεται στην εταιρεία Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της. **(άρθρο 95)**

Το εν λόγω οικονομικό αποτέλεσμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο σε επίπεδο φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

3. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων, από τη θέσπιση ειδικού φορολογικού και ασφαλιστικού καθεστώτος κατά τη χορήγηση των οριζόμενων ενισχύσεων κοινωνικών ομάδων. (άρθρα 70 & 72)

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων σε περίπτωση αναζήτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ενίσχυσης ενοικίου εντόκως, λόγω ανακριβούς δήλωσης. (άρθρο 70)

III. Επί του προϋπολογισμού του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη η οποία εκτιμάται από το επισπεύδον Υπουργείο στο ποσό των **1,4 εκατ. ευρώ** περίπου και αναλύεται ως εξής:

- **200 χιλ. ευρώ**, από τη σύναψη συμβάσεων με Α.Ε.Ι., ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, ειδικούς επιστήμονες ή τεχνικούς με ειδικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση έργων ή την εκπόνηση μελετών. Η εν λόγω δαπάνη περιορίζεται στο ποσό των **100 χιλ. ευρώ** περίπου, για το τρέχον οικονομικό έτος. (άρθρο 4)

- **550 χιλ. ευρώ**, για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων από τη δημιουργία των δύο (2) νέων Τμημάτων (καταβολή επιδομάτων θέσεων ευθύνης, κ.λπ.), την αύξηση των προβλεπόμενων θέσεων εργασίας [από είκοσι (20) σε είκοσι έξι (26)], την καταβολή αμοιβής σε - έως τρεις (3) - φοιτητές που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση επ' αμοιβή στο Ε.Δ.Σ.. Η εν λόγω δαπάνη περιορίζεται στο ποσό των **275 χιλ. ευρώ**, για το τρέχον οικονομικό έτος. (άρθρα 9 και 11)

- **650 χιλ. ευρώ**, από τη σύσταση Γραφείου Προέδρου, στο Ε.Δ.Σ. [αντιμετώπιση μισθολογικού κόστους έξι (6) συνεργατών του Προέδρου, καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης, επιπέδου Διεύθυνσης, στον προϊστάμενο του Γραφείου κ.λπ.]. Η εν λόγω δαπάνη περιορίζεται στο ποσό των **325 χιλ. ευρώ**, για το τρέχον οικονομικό έτος. (άρθρο 10)

2. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τη δυνατότητα σύστασης Γραφείων εντός των Τμημάτων του Ε.Δ.Σ. και τη συνακόλουθη κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών. (άρθρο 16)

IV. Επί του προϋπολογισμού του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ./ φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Απώλεια εσόδων ύψους **100 εκατ. ευρώ**, εξαιτίας της αύξησης για καθένα από τα έτη 2026-2030, του επιτρεπόμενου ορίου δαπανών για τη φαρμακευτική δαπάνη και τη δαπάνη υπηρεσιών υγείας, πέραν του οποίου ενεργοποιείται μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback). (άρθρο 88)

**V. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων
(φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)**

Απώλεια εσόδων λόγω της διεύρυνσης των κατηγοριών δικαιούχων της διαγραφής οφειλών από δάνεια χορηγηθέντα, από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε σοβαρά πληγέντες στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2023. **(άρθρο 89)**

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2025

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU

27/06/2025 20:13

Ιουλία Γ. Αρμάγου